

ענף הבקר במשמר הנגב בתשי"ח

החליבה החדש, ואין כל ספק שגם זה השפיע במקצת על הפחתת התנובה.

המזון המרוכז היה יקר ולא יעיל ביותר כיוון שהתערובת חסרה היתה את הסובין, וכן נשתנה הרכבה של התערובת לעתים תכופות. עלינו לציין שחלק ניכר משחת האספסת (כ-10 טון) לא צלחו לאביסה כלל בגלל העובש.

במחצית השניה של השנה נשתפרה אמנם הספקת המספוא הירוק, אולם יבול הסלק היה ב-140 טון קטן מזה שבשנה שעברה. "נתברכנו" השנה במספוא ירוק "חדש" והוא — עשבי-הבר שבשטח האספסת; סופקו לנו ממין זה 182 טון. המרעה העונתי בשטחי הפלחה, הקיצי והחרפי גם יחד, שלגידולו נזקקנו להשקאות עזר, מצטמם צם והולך ויש להניח שיחוסל לגמרי אם לא נצליח להעלות את יבוליו.

האספקה לסוגיה השונים נצטרפה כדלהלן:

סוג המספוא	הכמות בטונים	חלקו של כל סוג בתפריט הכללי ב-%
מזון מרוכז	201	41
שחת (מחציתה מסוג ב' וג')	176	14
מרעה	—	7
מספוא ירוק	1331	26
תחמיץ	348	12

התצרוכת התיאורטית של העדר כולו בשנת

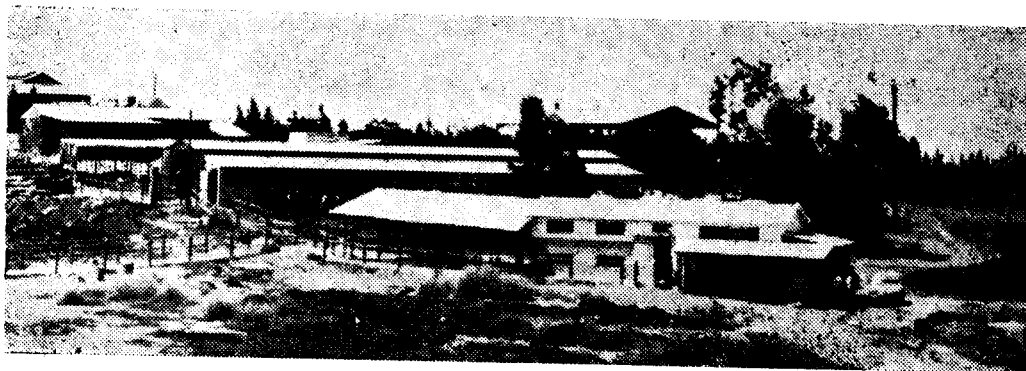
אנו מסיימים את שנת תשי"ח עם עדר המורכב מ-63 פרות, 54 עגלות, 11 עגלות הרות, 63 עגלים לבשר ופר אחד; ובס"ה מונה העדר 192 ראש.

מוצא הפרות הוא כדלהלן: 54 — ילדות המשק, 6 — אמריקאיות שהועברו אלינו ממירשבים, 2 — מייבוא העגלות האמריקאיות, וכן פרה אחת אמריקאית שנמסרה לנו עם העגלות; בס"ה — 63 פרות.

בתשי"ח גדל עדר הפרות ב-8 ראשים; מספר העגלות נשאר כבשנת תשי"ז, לעדר העגלים נתווספו 12 ראש.

תנובת החלב הכללית הגיעה ל-350 אלף ליטר, והיא עולה על זו מהשנה שעברה ב-43 אלף ליטר (12%). בבית נצרכו 64 אלף ליטר, ויוצא שצריכת החלב לכל נפש בשנה היתה 180 ליטר. יש לציין גם פחת של 6,800 ליטר, המהווה כ-2% מהתנובה הכללית.

התנובה הממוצעת לפרה ולשנה היתה לפי הביקורת ק"ג 5,657; לעומת תשי"ז זוהי ירידה ב-296 ק"ג. הסיבה העיקרית לירידת התנובה היתה: מחסור במספוא ירוק במחצית הראשונה של השנה והטיב הירוד של השחת והתחמיץ; לפי בדיקות המעבדה הוגדרה השחת כ"קש" טוב והתחמיץ זכה בציון "לא טוב", ואף תחמיץ כזה חסרנו במחצית השניה של השנה וכמויות השחת נצטמקו מאוד מחמת הבצורת. נוסף לכל זה עברה על הפרות תקופת הסתגלות למכון

מראה כללי של חצר הבקר — מימין בית חליבה שלב א, מאו

עגלי המרבק תופסים כבר מקום גכבד בענף הבקר שלנו, אך יש, לדעתנו, מקום להעלאת הכדאיות של ענף זה על ידי שיפור ההזנה והשיכון. ההכנסה ברוטו ממכירת בקר לבשר היתה 60,900 ל"י וחלקם של העגלים הוא כדי 38%, או 23,000 ל"י.

הספק העבודה בתשי"ח היה בערך זה שב"תשי"ו; בס"ה הושקעו 1460 ימי עבודה (פרט לימי עבודה ברעייה). הטיפול בבני בקר הצריך במשך השנה 365 ימי עבודה (כ" 2% י"ע לראש, במקום הנורמה המקובלת של 5 י"ע) ויש איפוא לזקוף לחובת הפרות 1095 י"ע בס"ה, ולכל פרה בממוצע שנתי 17% י"ע.

מראשית תשי"ט התחלנו לעבוד במכון הח" ליבה החדש ולסככה העברנו 32 פרות חולבות. לקראת השנה הזו אנו קובעים לעצמנו ביצוע משימות אלה:

1. העלאת התנובה הממוצעת ל-6000 ק"ג;
2. למלא את 16 המקומות שהתפנו ברפת (לאחר העברת חלק מהעדר לסככה) בפרות חולבות;
3. להעלות את הספק העבודה, לאחר שהתחלנו לעבוד בבית החליבה המשוכלל;
4. להגביר את האינטנסיביות בייצור בשר העגלים על ידי שיפור ההזנה והטיפול;
5. להרחיב את השיכון לשם הגדלת העדר, למען ניצול-יתר של המכונות והשיכלולים המדרוניים;
6. לחזק את צוות העובדים בענף.

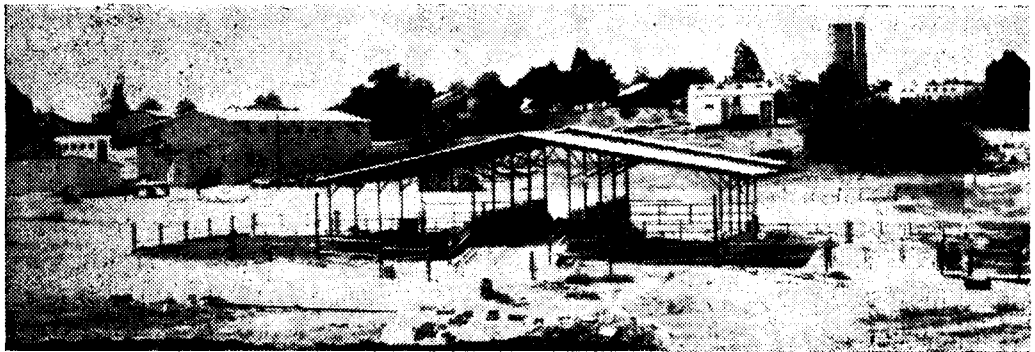
משמר הנגב קבוצת עובדי הרפת

תשי"ח היתה כלהלן:

62.2 פרות א	1840 יחידות מזון	114,450 יח"מ
לייצור 359,690 ק"ג חלב א	0.4 יח"מ	143,880 "
ל-61.4 עגלות א	1600 יח"מ	98,240 "
ל-57.8 עגלים א	2000 יח"מ	115,600 "
לפר אחד		3,000 "
בס"ה		475,170 "

סיפקנו רק 472,400 יח"מ ויוצא שחמ"ר היה כ" 1/2 אחוז למילוי התצרוכת התיאורטית. למע" שה חסר היה יותר מזה, כיוון שגם 4 סוסים וכן כל מיני בעלי החיים שברשות בית-הספר התפרנסו על חשבון האספקה של הבקר.

בראות העדר היתה כמעט נורמאלית וקרו רק מקרים מעטים של הרעלות ודלקות העטין. הסיבה העיקרית להוצאת פרות ועגלות מהעדר היה ה"בירור", שהושפע בשיעור ניכר בחוסר השיכון לעדר המתרחב. מחמת מחלות הוצאו 10 פרות ו-2 עגלות, והמחלה העיקרית היתה אי-התעברות, שבגללה יצאו 6 פרות מכלל היוצ"א. אות. מקרי תמותה קרו רק בין היונקים: 2 זוגות תאומים ועגל נולדו מתים; עגל ועגלה מתו תוך יומיים לאחר היוולדם. כן קרו 2 מקרי הפלה. 22 פרות ומבכירות נזקקו לטיפול רפואי במערכת איברי המין ו-52 התעברו ללא כל טיפול. בדרך כלל נדרשו 1.7 הזרעות או הרבעות לכל התעברות; 14 בהמות נתעברו מהרבעות של הפר שלנו והשאר — מהזרעה מלאכותית. 50 ראש התעברו בהזרעה או הרבעה ראשונה והיתר נזקקו ליותר משתי הזרעות או הרבעות.

יח בניה ומשמאל סככה לפרות, מחוברת בשביל לבית החליבה.